

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

82. An iudex laicus possit facere realem executionem sententiæ à se latæ
contra clericum in casibus, in quibus sibi à iure cognitio permissa est? Et
alia circa hoc inferuntur in corpore huius ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](#)

*Et an laicus effectus Clericus in c*ivilibus* debet respon-
dere in i*udicio*, ubi prius c*itius* est? Ex part.3.
tract.1.Res.31.*

S. I. **A**ffirmatiuam sententiam docēnt Doctores,
quos citauit in tract. 2. part. 1. de immunit. Ec-
cles. resol. 24. Sed ibi adduxi alios negatiuam opi-
nionem docentes, quibus nunc addo Alther. de cens-
dens, & in tom. 1. lib. 5. disp. 16. c. 1. col. 12. & seq. cas. 3. Bonacina
in Ball. Can. tom. 3. disp. 1. q. 16. punt. 5. n. 18. Tambur-
de iur. Abbat. tom. 1. disp. 15. q. 19. n. 27. ubi etiam n. 28.
& 29. norat, quod Clericus, qui coram fidei laico

250
250. *Symbolat, quod Clericus, qui coram indice laicorum recipit depositum, non potest a laico iudic ad illum reddendum cogi, & Clericus citatus coram laico, si putans sua interesse compareat, non, tenetur stare in Re. post. 82. s. 2. sententia a iudice laico data. Et haec omnia nouissime me me ipsum citatus tenter Paulus Squillante de priuilegiis clericorum. c. 7. dub. 3. m. 58. 75. & 82.*

Sup, conten-
to in hoc
§ vlt. infra in
Res.106.
2. Notandum est tamen hic à fortiori, non essa
tenetandam opinionem Gab. Pereira tract. de manu Re-
gia in concordatis Regis Alfonsi III. art. 4. n. 38. Bar-
bosia in l. si quis postea quam ff. de iudicis, num. 203. &
aliorum afferentium de iure esse, ut laicus effectus
clericis in civilibus respondeat in iudicio vbi prius
citatus est. Sed tu tene contrariam sententiam cum
Marta de iuris cent. i. caſ. 34. n. 14.

R E S O L L X X X I

An index laicus possit facere realem executionem sententia à se lata, contra Clericum in casibus, in quibus sibi à iure cognitio permisſa est.
Et alia circa hoc inferimus in corpore huinas Resolu-
tionis. Ex part. 3. tract. 1. Ref. 4.

S. I Afirmatiuam sententiam docet Salgado de
Apostol. Reg. tom. 2. part. 4. cap. 14. n. 96. & alij
penes ipsum, quia eodem modo, quo cognitio cau-
se pertinet ad seculariem, ita etiam executio in tem-
poralibus debet ad eum pertinere.
Sup. hoc in
Ref. seq. &
in aliis eius
not.

2. At hac sententia profructus est reicienda , & negatiuum sustinent DD. quos adduxi in i. tratt. de immunit. resol. 21. vnde bene aduerit Bellet. in disquis. Cler. tit. de favore Clericorum reali , §. 3. n. 3. cum alius, quid si Clericus in causa reconuentonis condemnaretur à iudice sacerdoti , tunc executio sententiae fit, non per iudicem secularem, sed per iudicem Ecclesiasticum , & ideo contra Salgadum ubi supra, n. 90. & 91. dato & non concessio , quid iudex sacerdatis possit ordinare depositum , & sequentrum esse à Clerico per ipsum electo restituendum , tamen executionem supradictae sententiae esse à indice Ecclesiastico faciendam omnino afferendum esse censio, & docent communiter DD.

3. Ex his etiam apparet non esse audiendum Vr-
fillum in add. ad dec. 331. Afflit. & nostrum Giurbam
virum amicissimum, & doctum afferentes rem litigiosam in Clericium lice pendente alienataam, posse
ab eo auocare per iudicem laicularem, & in cum di-
recto fieri executionem sententiae late ab eodem in-
dice. Et ita docet aduersus dictos DD. Vincentius de
Franchis dec. 549, num. 11, cum aliis.

4. Facit etiam pro doctrina praesentis resolutionis, id quod notat Genensis in præArchiep. c. 11.
& Martha de iuris d. p. 4. cem. 2. cas. 104. num. 9. & cas.
123. num. 4. & pari. i. cap. 50. num. 54. vnde caute circa
supradicta legendus est noster Don Carolus de
Grassis de effect. cler. effect. 1. a. n. 791. Guilielmus de
Benedictis in cap. Raymunti, ver. & vxorem dec. 2. nu.
147. Trentacinq. 99. forens. lib. 1. quæst. 79. caute etiam
legendus est Barbosa in l. si quis poenaquam, ff. de in-
diciis, n. 165. vbi ex l. quædam, de iuris d. omn. ind. do-
cet quod iudex, qui est competens ad condemnandum,
est etiam competens ad exequendum. Sed tu
tene nostram sententiam.

RESOL. LXXXI

An Ecclesiasticus heres laici defuncti in facultari iudiciorum conveneri possit?
Et si Ecclesiasticus Clericus succedens laico possidet rem
specialiter hypothecatam, an ratione hypothecae possit
conveneri coram iudice facultari? Ex part. 4. tract. 1.
Ref. 21.

S. I. **A**ffirmatiè respondet Pereira de *mam Re-*
gia, part. 2. cap. 30. num. 6. quia Clericus ha-
res laici in proposito proponitur successor laici de-
functi, cui nullum priuilegium competit, cùmque
successoris priuilegium non ad præterita trahi possit,
sed ad ea que subsequuntur, inde fit quod Clericus
successor laici litem prosequi tenetur, vbi defunctus
cui ipse successit, citatus proponitur.

2. Sed sententiam negatiām tenēdām esse pū-
to cum Doctoribus , quos ego ipse citauī *in 1. part*
ext tract. 2. *resolut.* 24. cui nunc addo iterum Bonacinan
in *Bulla Can. disputat.* 1. *quæst. 16. punct. 5. num. 18. qu*
citat Felinum, Abbatem, Imolam & Rotam Rom
Idem Duardus in *Bulla Cen. can. 15. num. 3.* Altherius
de cens. lib. 5. disputat. 16. *cap. 1. col. 12. & seq. cas. 3.*
Belletus *part. 1. disputat.* Cleric. fol. 274. num. 6. Mol
fensus in *confut.* Neapolit. *part. 2. question.* 8. & con
multis aliis, me etiam citato, Paulus Squillante con
privileg. Cleric. c. 7. num. 58. qui optimam adducit ra
tionem penes ipsiū viendam, præter illam, quam
ego in citata resolutione adduxi; cui nunc aliam ad
do, quia cum Clericus non posset coram laico con
veniri, si lis nondum inchoata fuisset, vt concedun
aduersarij: ergo neque conueniri poterit lite inchoa
ta. Probo consequentiam, quia præventio laici iudici
non tribuit ei potestatem, neque potest tribuere ad
uersus Clericum, nec potest derogare potestati Ec
clesiastica.

3. Notandum est etiam hic obiter à foriori quod si Clericus succedens laico, possidet rem specialiter hypothecatam, ratione hypothecæ non potest conueniri coram iudice seculari. Ita docet Antonius de Ripol de *inrisuist. omnis iudic. cap. 1. n. 192.*

RESOL LXXXXIII

An index laicus possit exequi suam sententiam contra bona Clericorum in casibus, de quibus in indicio familiarium actum est? Ex part.4.tract.1.Res.3.

S. I. **H**oc esse licitum de iure communi docet Pereira de manu Regia part.2.cap.51.nu.1. vbi sic ait: Si Clericus in iudicio seculari contra se sententiam reportauerit mandato eiusdem indicis saeculatis, in eius bonis fiat executio; quod de iure communi comprobatur. Sic ille.

2. Sed hoc de iure communi esse illicitum probauit in part. 1. tract. 2. refol. 21. & part. 3. tract. 1. refol. 4. cum multis Doctoribus quibus nunc addo Bonacnam in Bull. Cane dis. 1. quaest. 16. sed. 1. punct. 1. c. 5. 6. n. 8. & Paulum Squillante de primileg. Clericorum cap. 7. dub. 3. num. 74. vbi sic asserit. Est advertendum, quod licet in casibus de jure permisso, & vbi viget consuetudo, reconueniatur Clericus apud iudicem laicum;